

**O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta
maxsus ta'lim vazirligi**

Namangan davlat universiteti

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini o'rganish

**o'quv kursidan INTERFAOL usulida seminar
mashg'ulotlari olib borish uchun qo'llanma**

(talabalar uchun)

NAMANGAN 2013

Tuzuvchi: Katta o'qituvchi O. Chuboeva.

Taqrizchi: Dots. M. Akayeva.

Mazkur o'quv-uslubiy qo'llanma O'zbekiston Respublikasi Oliy va O'rta-maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tasdiqlangan dastur asosida tuzilgan bo'lib, «O'zbekiston Respublikasi Konstititsiyasini o'rganish» kursi bo'yicha amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish bo'yicha maslahatlarni o'z ichiga oladi.

O'quv- uslubiy qo'llanma Huquqshunoslik kafedrasida yig'ilishining № -sonli yig'ilishida muhokama qilingan va universitet ilmiy-uslubiy kengashga muhokama uchun tavsiya qilgan.

O'quv- uslubiy qo'llanma universitet ilmiy-uslubiy kengashiga muhokama qilingan № -sonli bayonnova bilan nashrga tavsiya qilgan.

1-dars

Mavzu: O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini o'rganish o'quv kursining maqsadi va vazifalari, uning yaratilishi.

Maqsadi va vazifasi. O'zbekiston Konstitutsiyasi o'quv kursining maqsadi Konstitutsiyaning davlat, jamiyatdagi o'rnini va ahamiyati, mazmuni hamda mohiyatini va fuqarolarning huquqiy ongi, madaniyatini muntazam yuksaltirish Asosiy Qonunni mukammal o'zlashtirish, uni keng targ'ib tashviqot qilish.

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyaviy tuzumining asosiy printsiplarini o'rgatish.
2. Fuqarolarning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari bilan tanishtirish.
3. Shaxs, jamiyat va davlat o'rtasidagi munosabat echimini belgilovchi Konstitutsiyamiz ahamiyatini ochib berish.

Insonlarning shaxsiy va siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy huquqlari va burchlarini anglab olish jarayonida, ularni huquqiy madaniyatini oshirishi bilan mamlakatda huquqbuzarlikni oldini olish, o'z huquq va erkinliklarini himoya qilish va uning qonun asosida yashashga o'rgatish.

INTERAKTIV DARS O'TISH

"Qor bo'roni metodi"

Ikki guruh talaba bir mavzu yuzasidan eng ko'p miqdorda savollarga to'g'ri javoblar olish maqsadida birgalikda muhokama qilishadi.

Har bir to'g'ri javoblar "yumaloqlangan qor" ko'rinishida o'sha guruhga ball tariqasida yozib qo'yiladi. Eng ko'p ball olgan guruhga a'lo baho qo'yiladi.

Savollar:

1. O'quv kursining joriy qilishdan maqsad?
2. O'quv kursining vazifalari nimalardan iborat?
3. O'zbekistonning dastlabki Konstitutsiyasi qanday nomlangan va qachon qabul qilingan?
4. Mustaqil O'zbekistonning Konstitutsiyasi qachon va qayerda qabul qilingan?
5. Konstitutsiyaviy huquqning predmeti nima?
6. O'quv kursini o'rganish usullari qanday?

7. Konstitutsiyaviy huquqmi yoki davlat huquqimi?

NAZORAT TEST SAVOLLARI

1. Prezident tomonidan O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini o'rganish haqidagi farmoyish qachon bo'ldi?

- A) 2000 yil 4 yanvar;
- B) 2001 yil 4 yanvar;
- V) 2001 yil 6 yanvar;
- G) 2001 yil 8 yanvar;

2. Konstitutsiyani o'rganishdan maqsad:

- A) uni davlat va jamiyatda tutgan o'rnini hamda fuqarolarning huquqiy ongi, madaniyatini oshirish;
- B) davlat xokimiyatini organlarini faoliyatini o'rganish, fuqarolarni huquqiy madaniyatini shakllantirish;
- V) fuqarolarning huquqiy ongini rivojlantirish va jamiyat, shaxs munosabati;
- G) hammasi to'g'ri.

3. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini o'rganish kursining predmeti:

- A) huquq tarmog'ining qonuniyatlari, belgilari;
- B) Konstitutsiyani davlat va jamiyat rivojida o'rnini;
- V) huquq normalarini amal qilish mexanizmi va ular asosida tartibga solinadigan ijtimoiy munosabatlarini o'rganadi;
- G) hammasi to'g'ri;

4. VIII asrdan boshlab yurtimizda me'yoriy xujjat bo'lib qanday asosiy manba amalda bo'lgan?

- A) xadislari;
- B) Avesto;
- V) Quroni Karim;
- G) milliy qadriyatlar;

5. Yangi mustaqillik Konstitutsiyasiga qadar yurtimizda nechta Konstitutsiya qabul qilingan?

- A) 3 ta
- B) 6 ta

V) 2 ta
G) 4 ta

Mustaqil ishlash uchun mavzular.

1. O'zbekiston Konstitutsiyaviy huquqning ijtimoiy tabiati.
2. Konstitutsiyaviy huquq va siyosiy tizimi.
3. Mavzu bo'yicha test savol-javoblari tuzish.

Keyingi dars haqida tushuncha berish

Mavzu: O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining davlat va jamiyat hayotida tutgan o'рни va ahamiyati, uning asosiy tamoyillari.

- Konstitutsiyaning asosiy funktsiyalari va yuridik xususiyatlari.
- Konstitutsiyaviy huquq normalari, konstitutsiyaviy huquqiy munosabatlar.

Subektlari va obektlari.

O'zbekiston Konstitutsiyasining asosiy tamoyillari.

Mavzu bo'yicha test savol-javoblari tuzish.

2-dars

Mavzu: O`zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining davlat va jamiyat hayotida tutgan orni va ahamiyati, uning asosiy tamoyillari.

Maqsadi va vazifasi.

O`zbekiston Respublikasi asosiy qonun ekanligi va uning funktsiyalari va yuridik xususiyatlari bilan tanishtirish, Konstitutsiyaviy huquq normalari tushunchasi va Konstitutsiyamizning asosiy tamoyillari to`g`risida ma`lumot berish:

1. Konstitutsiya davlatimizning asosiy qonuni sifatida uning manaviy huquqiy idizlari: o`ziga xos xususiyatlari to`g`risida ma`lumot berish;
2. Konstitutsiyaning asosiy funktsiyalari va barqarorligi, yuridik xususiyatlarini ochib berish va singdirish;
3. Konstitutsiyaviy huquqiy normalar tushunchasi, turlari va xususiyatlari haqida ilmga ega bo`lish;
4. O`zbekiston Konstitutsiyasi asosiy tamoyillari bilan tanishtirishdan iborat.

INTERAKTIV DARS O`TKAZISH

"Xurjunda nima bor?" usuli

1. Variantda 2,3,4 topshiriqlar yoziladi.

O`qituvchilar topshiriq Variantdalari yozib qo`yilgan kartochkalarni oldindan tayyorlaydi. Bu konkurs qatnashashchilari tavakkaliga kartochkalardan oladi.

Savolga javob yozma ravishda beriladi.

Talabalarning ishlarini konsul`tantlar tomonidan tekshirib chiqiladi. Mashg`ulotning oxirida konsul`tantlar talabalarning olgan ballarini e`lon qilib, eng yaxshilarning nomlarini aytib o`tadi.

Savollar.

1. Konstitutsiyaviy funktsiyalarni ayting.
2. Konstitutsiyamizning yuridik xususiyatlari qaysi holatlarda namoyon bo`ladi?
3. Konstitutsiyamizning nechta tamoyillari bor?
4. Xalq hokimiyatchiligi va uni amalga oshirish shakllarini gapiring.

TEST NAZORAT SAVOLLARI

1. Yangi Konstitutsiyada qaysi printsiplar aks etgan?

- A) davlat suveriniteti;
B) xalq hokimiyatchiligi;
V) Konstitutsiya va qonunning ustunligi va tashqi siyosat;
G) hammasi to'g'ri;
2. Shaxs huquqiy holatining 2 mezonini toping:
A) shaxsning davlat va jamiyat azosi ekanligi;
B) shaxsning davlat va jamiyat azosi ekanligi, shaxsning davlat bilan yuzaga keladigan munosabati;
V) shaxsning davlat bilan yuzaga keladigan munosabati;
G) hammasi to'g'ri;
3. "Maxfiy jamiyatlar va uyushmalar tuzish ta'qiqlanadi"- degan so'zlar qaysi bobda ifodalangan?
A) jamiyatning iqtisodiy negizlari;
B) oila;
V) Vazirlar Mahkamasi;
G) Jamoat birlashmalari;
4. O'zbekiston fuqarolari miting, namoyish va yig'ilishlarga ishtirok etish mumkinligi qaysi huquqqa kiradi?
A) shaxsiy
B) siyosiy
V) iqtisodiy
G) ijtimoiy
5. O'zbekistonda navbatdagi ikki palatalik parlamentga saylov qachon bo'ladi?
A) 2004 yil dekabr
B) 2005 yil dekabr
V) 2005 yil mart
G) 2009 yil dekabr

Keyingi dars to'g'risida tushuncha berish

Mavzu: O'zbekistonda inson va fuqarolarning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari

- Shaxslarning huquqiy holati tushunchasi.
- Fuqarolik va uning konstitutsiyaviy asoslari.
- Konstitutsiyaviy huquq, erkinlik va burchlarning yuridik ifodasi. Shaxsiy huquq va erkinliklar.

- Siyosiy, ijtimoiy, iqtisodiy huquqlar.
- Inson huquq va erkinliklarining kafolatlari. Fuqarolarning burchlari.
- Mavzu bo'yicha test savol-javoblari tuzish.

3-dars

Mavzu: O'zbekistonda inson va fuqarolarning asosiy erkinliklari va burchlari

Maqsadi va vazifalari

Insonlarni shaxsiy, siyosiy va ijtimoiy huquqlari va burchlarini olish jarayonida, ularda huquqiy madaniyatni oshirish bilan mamlakatda huquqbuzarlikni oldini olish. O'z huquq va erkinliklari va fuqarolik burchlarni kafolatlari to'g'risida ma'lumot berib, qonun asosida yashashga o'rgatish.

INTERAKTIV DARS O'TISH

"Asalari galasi"

Muammoni yo butun guruh yoki ikkita guruh tomonidan muhokama qilib chiqishga mo'ljallangan. Topshiriqlar har xil yoki butun guruhga bitta bo'lishi mumkin. Guruhlar muammoning echimini 10-15 minut davomida muhokama etib, sheriklariga ma'lum qilishadi. Eng yaxshi Variantda tanlab olinadi.

1-Variantda

Savol:

Inson huquq va erkinliklarini davlat tomonidan qonuniy cheklashga qanday talablar qo'yiladi.

Javob

2-Variantda

Savol

Fuqarolarning konstitutsiyaviy asoslarini gapiring.

Javob

3-Variantda

Savol

Shaxsiy huquq va erkinliklar nechanchi moddalarda ko`rsatilgan?

Javob

4-Variantda

Savol

Siyosiy huquq to`g`risida nimalarni bilasiz?

Javob

5-Variantda

Savol

Ijtimoiy va iqtisodiy huquqlarni gapiring.

Javob

6-Variantda

Savol

Fuqarolar burchlari haqida gapiring.

Javob

T E S T

1. O`zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida fuqarolarning burchlari nechanchi moddalar?

A) 24-31 moddalar

B) 31-36 moddalar

V) 47-52 moddalar

G) 52-55 moddalar

2. O`zbekiston fuqarolari miting, namoyish va yig`ilishlarga ishtirok etish mumkinligi qaysi huquqqa kiradi?

A) shaxsiy

B) siyosiy

V) iqtisodiy

G) ijtimoiy

3. Huquq nima?

A) davlat tomonidan ro`yobga chiqarilgan, shaxsiy ijtimoiy hayotning barcha sohalarida ishtirok etish huquqiga ega bo`lish;

B) jamiyat va davlat ishlarida ishtirok etish;

V) nodavlat va notijorat tashkilotlarga a`zo bo`lish;

G) inson ichki dunyosining yuzaga chiqishida tashqi tasirdan muhofaza etilish;

4. Erkinlik nima?

- A) shaxsning mustaqilligi, uning ichki dunyosini tashqi tasirdan himoyalaniishi;
- B) shaxsning erkinligi, demokratiyaning amalga oshganligi;
- V) shaxsning mustaqilligi, uni davlat ishlarida ishtiroki;
- G) shaxsning mustaqilligi, uning o'z-o'zini boshqarish qobiliyati;

5. "Har kim fikrlash, so'z va e'tiqod erkinligi huquqiga ega", bu qaysi huquqqa kiradi va nechanchi modda?

- A) siyosiy, 29-modda;
- B) shaxsiy 29-modda;
- V) ijtimoiy 36-modda;
- G) iqtisodiy 51-modda;

6. Fuqarolarning Konstitutsiyaviy burchlari qaysi bo'lim, bob va moddalarni o'z ichiga oladi?

- A) IV bo'lim, X bob, 46-51 moddalar;
- B) II bo'lim, XI bob, 50-55 moddalar;
- V) II bo'lim, XI bob, 47-52 moddalar;
- G) III bo'lim, IX bob, 47-52 moddalar;

7. Voyaga etgan, mehnatga layoqatli farzandlar o'z ota-onalari haqida g'amxo'rlik qilishga majburlar"-bu qaysi bobda ifodalangan?

- A) fuqarolarning burchlari bobida
- B) inson huquqi kafolatlari;
- V) oila bobida
- G) Vazirlar Mahkamasi;

8. Ota-onalar o'z farzandlarini voyaga etgunga qadar boqish va tarbiyalashga majburlar"- bu qaysi bob va modda?

- A) X bob - 63 modda;
- B) XIV bob-64 modda;
- V) XVI bob-66 modda;
- G) XV bob -61 modda;

Keyingi dars to'g'risida tushuncha berish

Mavzu: O'zbekistonda jamiyat va shaxs munosabatlarning konstitutsiyaviy belgilari.

- O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy asoslari.
- O'zbekistonda moliya va pul-kredit tizimi.

- Jamoat birlashmalari va oilaning jamiyat hayotida tutgan o`rni.
- Mavzu bo`yicha test savol-javoblari tuzish.

4-dars

Mavzu: O`zbekistonda jamiyat va shaxs munosabatlarining konstitutsiyaviy belgilari

Vazifasi va maqsadi.

O`zbekiston Respublikasi konstitutsiyaviy tuzilishini ijtimoiy-iqtisodiy asoslari, O`zbekistonda moliya va pul- kredit tizimi, jamoat birlashmalari va ularning jamiyat hayotidagi o`rni. Oila va uning jamiyatdagi o`rni. Ommaviy axborot vositalarining konstitutsiyaviy-huquqiy maqomi haqida ma`lumot berish.

INTERAKTIV DARS O`TISH **"Xurjunda nima bor?" usuli**

1. Variantda 2,3,4 topshiriqlar yoziladi.

O`qituvchilar topshiriq Variantdalari yozib qo`yilgan kartochkalarni oldindan tayyorlaydi. Bu konkurs qatnashashchilari tavakkaliga kartochkalardan oladi.

Savolga javob yozma ravishda beriladi.

Talabalarining ishlarini konsul`tantlar tekshirib chiqadi.

Mashg`ulotning oxirida konsul`tantlar talabalarining olgan ballarini e`lon qilib, eng yaxshilarning nomlarini aytib o`tadi.

1-Variantda

Savol

O`zbekiston Respublikasi konstitutsiyaviy tuzumining ijtimoiy-iqtisodiy asoslarini ayting.

Javob

2-Variantda

Savol

O`zbekistonda moliya va pul-kredit tizimi qanday?

Javob

3-Variantda

Savol

Jamoat birlashmalari va ularning jamiyat hayotidagi o`rni qanday?

Javob

4-Variantda

Savol

Oila va uning jamiyatdagi o`rni haqida gapiring.

Javob

5-Variantda

Savol

Ommaviy axborot vositalari to`g`risida qonun qachon qabul qilindi?

T E S T

1. Shaxs huquqiy holatining 2 mezonini toping:

A) shaxsning davlat va jamiyat a`zosi ekanligi;

B) shaxsning davlat va jamiyat a`zosi ekanligi, shaxsning davlat bilan yuzaga keladigan munosabati;

V) shaxsning davlat bilan yuzaga keladigan munosabati;

G) hammasi to`g`ri;

2. Fuqarolik nima bilan belgilanadi?

A) shaxsning davlat bilan siyosiy-huquqiy munosabatida;

B) shaxsni huquq va erkinliklarini davlat tomonidan qo`riqlanishida;

V) shaxsning jamiyat va davlat oldidagi majburiyatlarini bajarishda;

G) hammasi to`g`ri;

3. Yangi Konstitutsiyani 3-bo`limi qanday nomlanadi?

A) Konstitutsiyaga o`zgarish kiritish?

B) oila

V) jamiyat va shaxs;

G) hammasi to`g`ri

4. Yangi Konstitutsiyani 4-bo`limi qanday nomlanadi?

A) davlat hokimiyatini tashkil etilishi;

B) asosiy printsiplar;

V) jamiyat va shaxs;

G) ma`muriy -hududiy va davlat tuzilishi.

5.O`zbekiston Respublikasining beshinchi bo`limi qanday nomlanadi?

A) asosiy printsiplar ;

B) ma`muriy-hududiy va davlat tuzilishi;

V) davlat xokimiyatining tashkil etilishi;

G) jamiyat va shaxs;

Keyingi dars haqida ma'lumot berish

Mavzu: O'zbekiston Respublikasining milliy davlat va ma'muriy-hududiy tuzilishi.

- Milliy davlat va ma'muriy hududiy tuzilish asoslari.
- Hozirgi davrda O'zbekistonning ma'muriy-hududiy tuzilishi, ma'muriy-hududiy qismlarini o'zgartirish, tashkil qilish va tugatish tartibi.
- O'zbekiston tarkibida Qoraqalpog'iston suveren Respublikasining konstitutsiyaviy-huquqiy asoslari.
- Mavzu bo'yicha test savol-javoblari tuzish.

5-dars

Mavzu: O'zbekiston Respublikasining milliy davlat va ma'muriy-hududiy tuzilishi.

Vazifasi va maqsadi.

O'zbekiston Respublikasining milliy davlat va ma'muriy-hududiy tuzilishi haqida ma'lumot berish. O'zbekiston tarkibida Qoraqalpog'iston suveren Respublikasining konstitutsiyaviy huquqiy asoslarini o'zlashtirish.

INTERAKTIV DARS O'TISH

"Xurjunda nima bor?" usuli

1. Variantda 2,3,4 topshiriqlar yoziladi.

O'qituvchilar topshiriq Variantdalari yozib qo'yilgan kartochkalarni oldindan tayyorlaydi. Bu konkurs qatnashashchilari tavakkaliga kartochkalardan oladi.

Savolga javob yozma ravishda beriladi.

Talabalarning ishlarini konsul'tantlar tekshirib chiqadi.

Mashg'ulotning oxirida konsul'tantlar talabalarning olgan belgilarini e'lon qilib, eng yaxshilarning nomlarini aytib o'tadi.

1-Variantda

Savol

Davlatning ma'muriy-hududiy tuzilishini gapirib bering.

2-Variantda

Savol

Hozirgi O'zbekiston Respublikasi ma'muriy-hududiy tuzilishi konstitutsiyamizning nechanchi moddalarida o'z aksini topgan. To'la ta'riflab bering.

3-Variantda

Savol

Toshkent shaxri haqida ma'lumot bering.

Javob

4-Variantda

Savol

Qoraqalpog'iston Respublikasi haqida ma'lumot bering.

TEST

1."O'zbekiston Respublikasi qonunlari QR hududida ham majburiydir" deb Konstitutsiyaning qaysi bobida yozilgan?

- A) 5-bob;
- B) 10-bob;
- V) 17-bob;
- G) 18-bob;

2." QR, O'zbekiston Respublikasi tarkibidan QR xalqining umumiy referendumi asosida ajralib chiqish huquqiga ega" degan so'zlar Konstitutsiyaning qaysi bo'limida yoritilgan?

- A) 1-bo'lim;
- B) 4-bo'lim
- V) 3-bo'lim;
- G) 5-bo'lim;

3.Qonunchilik tashabbusi huquqiga kimlar ega?

- A) Prezident, Vazirlar Mahkamasi;
- B) Oliy organi orqali QR, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi deputatlari;
- V) Konstitutsiyaviy sud, Oliy xo'jalik sudi, bosh prokuror;
- G) hammasi to'g'ri

4. "Qoraqalpog'iston Respublikasi O'zbekiston Respublikasi tarkibidan Qoraqalpog'iston Respublikasi xalqining umumiy referendumi asosida ajralib chiqish huquqiga ega" bu Konstitutsiyaning qaysi bobida ?

- A) O'zbekiston Respublikasi ma'muriy-hududiy tuzilishi;
B) Qoraqalpog'iston Respublikasi;
V) Davlat xokimiyatini tashkil etilishi;
G) O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi;
5. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining beshinchi bo'limi qanday nomlanadi?
A) asosiy printsiplar ;
B) ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi;
V) davlat hokimiyatining tashkil etilishi;
G) jamiyat va shaxs;
6. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining XVIII bobi qanday nomlanadi?
A) Qoraqalpog'iston Respublikasi;
B) Mahalliy hokimiyat organlari;
V) O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi;
G) Mudofa va xavfsizlik;

Keyingi dars haqida ma'lumot berish

Mavzu: O'zbekistonda saylov huquqi va saylov tizimi. O'zbekiston Respublikasi qonun chiqarish hokimiyatining amalga oshirilishi va konstitutsiyaviy asoslari.

- Saylov huquqi tushunchasi va uning printsiplari;
 - Saylovlar va ularni o'tkazish tartibi.
 - Hokimiyatning taqsimlanish printsiipi.
 - Qonunchilik jarayoni va qonun chiqaruvchi hokimiyat tushunchasi.
 - O'zbekiston respublikasining ikki palatalik parlament tizimiga o'tishi.
- Qonunchilik palatasi va Senatning mohiyati, vazifasi va vakolotlari.
- Mavzu bo'yicha test savol-javoblari tuzish.

6-dars

Mavzu: O'zbekistonda saylov huquqi va saylov tizimi. O'zbekiston Respublikasi qonun chiqarish hokimiyatining amalga oshirilishi va konstitutsiyaviy asoslari.

Maqsadi va vazifasi

Talabalarga O'zbekistonda saylov huquqi va saylov tizimi, O'zbekiston Respublikasi qonun chiqarish hokimiyatining amalga oshirilishi va konstitutsiyaviy asoslari haqida ma'lumot berish.

Qonun asosida yashashga o'rgatish.

INTERAKTIV DARS O'TKAZISH

Xurjunda nima bor?

1. Variantda 2,3,4 topshiriqlar yoziladi.

O'qituvchilar topshiriq Variantdalari yozib qo'yilgan kartochkalarni oldindan tayyorlaydi. Bu konkurs qatnashashchilari tavakkaliga kartochkalardan oladi.

Savolga javob yozma ravishda beriladi.

Talabalarning ishlarini konsul'tantlar tekshirib chiqadi.

Mashg'ulotning oxirida konsul'tantlar talabalarning olgan belgilarini e'lon qilib, eng yaxshilarning nomlarini aytib o'tadi.

Savol

1-guruh

Saylov tizimi tushunchasi va printsiplari haqida gapiring.

Javob

Savol

2-guruh

Saylovlarni o'tkazish tartibi haqida gapiring.

Javob

Savol

3-guruh

Xalq derutatlarning konstitutsiyaviy maqomi haqida gapiring.

Javob

Savol

4-guruh

"O'zbekiston Respublika Oliy Majlisining Senati to'g'risida" va

"O'zbekiston Respublikasining Qonunchilik palatasi to'g'risida"gi qonunlar haqida gapiring.

Javob

T E S T

1. Saylov huquqining asosiy printsiplari?

- A) umumiy va teng
- B) to'g'ridan-to'g'ri
- V) yashirin ovoz berish
- G) hammasi to'g'ri

2. O'zbekiston fuqarosi Xalq deputatlari viloyat, tuman va shaxar Kengashiga necha yoshdan deputatlikka nomzodni ko'rsatishi mumkin?

- A) 25 yoshdan
- B) 35 yoshdan
- V) 21 yoshdan
- G) 28 yoshdan

3. O'zbekiston fuqarosi necha yoshdan Prezidentlikka o'z nomzodlarini ko'rsatishi mumkin?

- A) 25 yoshdan
- B) 35 yoshdan
- V) 21 yoshdan
- G) 28 yoshdan

4. O'zbekiston fuqarosi Oliy Majlisga necha yoshdan o'z nomzodini ko'rsatishi mumkin?

- A) 35 yoshdan
- B) 25 yoshdan
- V) 27 yoshdan
- G) 21 yoshdan

5. Oliy Majlis Qonunchilik palatasiga qayerdan deputatlikka nomzod ko'rsatiladi?

- A) Ko'ppartiyaviylik asosida va joylardan;
- B) tashabbuskor guruhlar va joylardan;
- V) Ko'ppartiyaviylik asosida va tashabbuskor guruhlar tomonidan;
- G) viloyatlar va Qoraqalpog'iston Respublikasidan;

6. Oliy Majlis Qonunchilik palatasiga nechta deputat saylanadi?

- A) 100 ta;
- B) 110 ta;

- V) 120 ta;
G) 106 ta;
7. Oliy Majlisning qaysi palatasi doimiy ishlaydi?
A) Oliy Majlis Senati;
B) Qonunchilik palatasi (Quyi palata);
V) Oliy Majlisning har ikkala palatasi;
G) Yuqori palata;
8. Oliy Majlisning qaysi palatasiga professional mutaxassislar deputat etib saylanadi?
A) Oliy Majlis yuqori palatasiga;
B) Qonunchilik palatasi (Quyi palata);
V) Oliy Majlis senatiga;
G) Senatorlar;
9. Oliy Majlis Senatiga qayerdan va nechtdan deputatlar saylanadi?
A) joylardan-vakolatlardan, mahalliy vakillik organlaridan;
B) har bir viloyatdan oltitadan, Toshkent shahri va Qoraqalpog'iston Respublikasidan 6 tadan deputatlar saylanadilar;
V) Toshkent shahri va joylardan;
G) hammasi to'g'ri;
10. Oliy Majlisning qaysi palatasiga Prezident tomonidan 16 nafar ishlab chiqarish, fan- texnika, adabiyot va san'atda xizmat ko'rsatgan fuqarolar tayinlanadi?
A) Oliy Majlis Senatiga;
B) Quyi palataga;
V) Qonunchilik palatasiga;
G) Senatorlar;

Keyingi dars haqida ma'lumot

Mavzu: O'zbekiston Respublikasi Prezidenti- davlat boshlig'i.

- O'zbekistonda Prezidentlik lavozimi joriy etilishi va uni saylash tartibi.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Konstitutsiyaviy vakolatlari va u tomonidan qabul qilinadigan normativ- huquqiy xujjatlar.
- Mahalliy vakillik va ijroiya hokimiyat organlarini tashkil etilishi va ularning konstitutsiyaviy vakolatlari.
- Fuqarolarni o'z-o'zini boshqarish organlarini tuzish va ularning vazifalari.
- Mavzu bo'yicha test savol-javoblari tuzish.

7-8 dars

Mavzu: O`zbekiston Respublikasi Prezidenti- davlat boshlig`i.

Maqsad va vazifasi

O`zbekiston Respublikasi Prezidentining konstitutsiyaviy-huquqiy maqomi, maxalliy va O`zbekiston Respublikasi vakillik va ijroiya hokimiyat organlari tizimi haqida o`quvchilarga ma'lumot berish.

Insonlarni shaxsiy, siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy huquqlari va burchlarini anglab olish jarayonida, ularni huquqiy madaniyatini oshirish bilan mamlakatda huquqbuzarlikni oldini olish, o`z huquq va erkinliklarini himoya qilish va ularni qonun asosida yashashga o`rgatish.

INTERAKTIV DARS O`TISH

Qor bo`roni metodi

Ikki guruh talaba bir mavzu yuzasidan savollarga eng ko`p miqdorda to`g`ri javoblar olish maqsadida birgalikda muhokama qilishadi. Har bir to`g`ri javoblar "yumaloqlangan qor" ko`rinishida o`sha guruhga ball tariqasida yozib qo`yiladi. Eng ko`p ball olgan guruhga a`lo baholar qo`yiladi.

Savollar

1. O`zbekistonda Prezidentlik qachon e`lon qilingan?
2. Prezidentlikka kimlar saylanishi mumkin?
3. O`zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini nechanchi moddalari O`zbekiston respublikasi prezidenti vakolatlariga bag`ishlangan?
4. Mahalliy vakillik va ijroiya hokimiyat organlarining tashkil etilishi va tizimini gapiring.
5. Mahalliy davlat hokimiyat organlarining konstitutsiyaviy vazifalarini gapiring.

TEST

1. "Prezident o`z vazifasini bajarib turgan davrda boshqa haq to`lanadigan lavozimni egallash, deputat bo`lishi, tadbirkorlik faoliyati bilan shug`ullanishi mumkin emas" -bu Konstitutsiyaning qaysi bobida aytilgan?
A) O`zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi;
B) Vazirlar Mahkamasi;
V) Saylov tizimi;
G) O`zbekiston Respublikasining Prezidenti;

2. "O`zbekiston Respublikasining Prezidenti -fuqarolarning huquq va erkinliklariga rioya etilishining kafilidir"-bu Konstitutsiyaning qaysi bobida aytilgan?
- A) O`zbekiston Respublikasi Prezidenti;
 - B) Mahalliy hokimiyat organlari;
 - V) Prokuratura;
 - G) Vazirlar Mahkamasi;
- 3.O`zbekiston Respublikasi Prezidenti qasamyodi nechanchi moddada aytilgan?
- A) 91-moddalar;
 - B) 92- moddalar;
 - V) 93- moddalar;
 - G) 94- moddalar;
- 4."Har bir saylovchi bir ovozga ega"-bu Konstitutsiyani qaysi bobi va moddasida keltirilgan?
- A) Saylov tizimi,117-modda;
 - B) Oliy Majlis, 120-modda;
 - V) Jamoat birlashmalari, 60-modda;
 - G) hammasi to`g`ri;
- 5.Necha yoshdan O`zbekiston fuqarosi saylash huquqiga ega?
- A) 16 yosh;
 - B) 17 yosh;
 - V) 18 yosh;
 - G) 21 yosh;
- 6.Necha yoshdan mahalliy vakillik organlariga deputatlikka saylanish huquqiga ega?
- A) 20 yosh;
 - B) 21 yosh;
 - V) 22 yosh;
 - G) 25 yosh;
- 7.Agar Prezident saylovi va davlat hokimiyat vakillik organlariga saylovlar bir paytda to`g`ri kelib qolsa nima bo`ladi?
- A) davlat xokimiyati vakillik organlarining vakolat muddati 1 yilga uzaytiriladi;
 - B) Prezidentning Konstitutsiyaviy vakolat muddati 1 yilga uzaytiriladi;
 - V) har ikkalasiga ham saylov o`tkazilaverilmaydi;
 - G) hammasi to`g`ri;
10. Keyingi saylovlarda Prezidentning Konstitutsiyaviy vakolat muddati necha yil deb

belgilanadi?

A) 5 yil;

B) 6 yil;

V) 7 yil;

G) hammasi to'g'ri;

11. Agar Prezidentga imzo uchun yuborilgan qonun, u tomondan har ikkala palataga qayta ko'rib chiqish uchun qaytarilsa, lekin har ikkala palata deputatlarining uchdan ikki qismi bu qonunni dastlabki holatida qayta ma'qullab ovoz bersa nima bo'ladi?

A) Prezident bu qonunni 14 kun ichida imzolashi kerak;

B) oxirgi so'zni prezident aytadi;

V) Prezident uni yana muhokamaga yuboradi;

G) bu qonun qabul qilinmaydi;

Keyingi dars haqida ma'lumot

Mavzu: O'zbekiston Respublikasida Sud hokimiyati va Prokuratura

- Sud hokimiyatini tashkil etilishi, tizimi vazifalari, tamoyillari va huquqiy maqomi;
- O'zbekistonda Prokuratura organlarining tashkil etilishi, maqsad, vazifasi;
- Prokuratura organlari faoliyatini amalga oshirish tamoyillari va tizimi.
- Mavzu bo'yicha test savol-javoblari tuzish.

9-dars

Mavzu: O`zbekiston Respublikasida Sud hokimiyati va Prokuratura

Maqsadi va vazifasi

O`zbekistonda Sud hokimiyatining tashkil etilishi va vazifalari, Sud hokimiyati organlarining konstitutsiyaviy maqomi, Sud hokimiyat organlarining tizimi va hududiy birliklarda etilishi.

O`zbekiston Respublikasining Konstitutsiyaviy sudi va uning faoliyati haqida ma`lumot berish.

INTERAKTIV DARS O`TISH

"Miyaga xujum"

Savol

Odil sudlovning qanday Konstitutsiyaviy tamoyillarini bilasiz?

Javob

Savol

Konstitutsiyaviy Sud vazifasi nimadan iborat?

Javob

Savol

Oliy xo`jalik sudining vazifasi nimadan iborat?

Javob

TEST

1. O`zbekistonda sud tizimini tashkiliy tuzilishi qanday?

A) Konstitutsion sud;

B) Oliy sud;

V) Oliy xo`jalik sudi;

G) hammasi to`g`ri;

2. "Prokuratura" so`zining lug`aviy ma`nosi nima?

A) g`amxo`rlik qilaman;

B) oldinda turuvchi;

V) yuqorida turuvchi;

G) hammasi to`g`ri;

3.Prokuror nazorati qanday?

- A) huquqbuzishlarni o`z vaqtida aniqlash va choralarni ko`rish;
- B) aybdorlarni javobgarlikka tortishda qonunni bir xilda qo`llash;
- V) aniq ijroni ta`minlash faoliyati;
- G) hammasi to`g`ri;

4.O`zbekistonda odil sudlovning tamoyillari:

- A) Odil sudlovni faqat sud tomonidan amalga oshirilishi va sud xokimiyatini majburiyligi;
- B) Sud xujjatlarining majburiyligi, qonun va sud oldida tenglik;
- V) Sud ishlarini oshkoraligi va uni o`zbek, qoraqalpoq yoki ko`pchilik aholi tilida olib borilishi;
- G) hammasi to`g`ri;

5. "Sudlar to`g`risidagi" qonunning yangi tahriri qachon qabul qilindi?

- A) 2001 yil, 13 fevral;
- B) 2000 yil, 13 fevral;
- V) 2002 yil, 4 mart;
- G) 2002 yil, 5 yanvar;

6.Sud`yalar necha yil muddatga saylanadi yoki tayinlanadilar?

- A) 5 yil;
- B) 3 yil;
- V) 6 yil;
- G) 8 yil;

7. Oliy sud va Oliy Xo`jalik sudining sud`yalari qanday saylanadilar?

- A) Prezident taqdimnomasiga binoan Oliy Majlis tomonidan saylanadi;
- B) Prezident tayinlaydi;
- V) Oliy Majlis tomonidan saylanadi;
- G) hammasi to`g`ri;

8.Sud`yalarni shaxs daxlsizligi nima?

- A) turar joyi, xizmat xonasi daxlsizligi;
- B) xizmat xonasi, foydalanadigan transporti daxlsizligi;
- V) sud`yalarga tegishli omillar va xujjatlarning daxlsizligi;
- G) hammasi to`g`ri;

Foydalangan adabiyotlar

Rahbariy adabiyotlar.

1. Karimov I.A. O'zbekiston: milliy istiqlol, iqtisod, siyosat, mafkura. T. 1. - Toshkent: O'zbekiston, 1996. - 364 b.
2. Karimov. I.A. O'zbekistonning siyosiy- ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoyillari. T., "O'zbekiston" 1995 i, 24-bet.
3. Karimov I.A. Bizdan ozod va obod Vatan qolsin. T. 2. - Toshkent: O'zbekiston, 1996. - 380 b.
4. Karimov I.A. O'zbekiston - kelajagi buyuk davlat. G`G` O'zbekiston: milliy istiqlol, iqtisod, siyosat, mafkura. T.1 - T.: O'zbekiston, 1996. - 364 b.
5. Karimov I.A. Vatan sajdagoq kabi muqaddasdir. T. 3. - Toshkent: O'zbekiston, 1996. - 366 b.
6. Karimov I.A. Bunyodkorlik yo'lidan. T. 4. - Toshkent: O'zbekiston, 1996. - 394 b.
7. Karimov I.A. Yangicha fikrlash va ishlash - davr talabi. T. 5. - Toshkent: O'zbekiston, 1997. - 384 b.
8. Karimov I.A. Xavfsizlik va barqaror taraqqiyot yo'lida. T. 6. - Toshkent: O'zbekiston, 1998. - 429 b.
9. Karimov I.A. Xalqimiz jipsligi - tinchlik va taraqqiyot garovi. T.; "O'zbekiston" 1998 i, 5-6-betlar.
10. Karimov I. A. "Ayolga eqtirom" O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 6 yilligiga baqishlangan tantanali majlisda so'zi, T, "O'zbekiston", 1998, 10-b
11. Karimov I.A. Biz kelajagimizni o'z qo'limiz bilan quramiz. T. 7. - Toshkent: O'zbekiston, 1999. - 413 b.
12. Karimov. I.A. O'zbekiston XXI asrga intilmoqda. T.; "O'zbekiston", 1999 yil, 31-bet
13. Karimov I.A. Ozod va obod Vatan, erkin va farovon qayot pirovard maqsadimiz. T. 8. - Toshkent: O'zbekiston, 2000. - 525 b.
14. Karimov I. A. Isloqotlar va investitsiyalar bo'yicha idoralararo muvofiqlashtiruvchi kengam yiqilishidagi ma`ruza. TAT 8. 2000 yil 1 fevral. Toshkent, O'zbekiston. 141-b
15. Karimov I.A. Vatan ravnaqi uchun qar birimiz mas`ulmiz. T. 9. - Toshkent: O'zbekiston, 2001. - 439 b.
16. Karimov I.A. Xavfsizlik va tinchlik uchun kurashmoq kerak. T. 10. - Toshkent: O'zbekiston, 2002. - 432 b.
17. Karimov I.A. Biz tanlagan yo'l - demokratik taraqqiyot va ma`rifiy dunyo bilan qamkorlik yo'li. T. 11. - Toshkent: O'zbekiston, 2003. - 320 b.
18. Karimov I.A. Tinchlik va xavfsizligimiz o'z kuch-qudratimizga, qamjiqatligimiz va qat'iy irodamizga boqliq. T. 12. - Toshkent: O'zbekiston, 2004. - 400 b.

19. Karimov I.A. Ёl-yurt tashvishi bilan yashash va ishlash asosiy mezon. "Xalq so'zi", 2004 yil 16 oktyabr'.
20. Karimov I.A. qonun va adolat ustivorligi erkin va faravon qayot kalitidir. "Xalq so'zi", 2004 yil 18 sentyabr'.
21. Karimov I.A. Bizning bosh maqsadimiz - jamiyatni demokratlashtirish va yangilash, mamlakatni modernizatsiya va isloq etishdir. "Xalq so'zi", 2005 yil 29 yanvar'.
22. Karimov I.A. O'zbek xalqi qech qachon, qech kimga qaram bo'lmaydi. T. 13. - Toshkent: O'zbekiston, 2005. - 448 b.
23. Karimov I.A. Inson, uning huquq va erkinliklari qamda manfaatlari - eng oliy qadriyat. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 13 yilligiga baqishlangan tantanali marosimdagi ma'ruzasi. "Xalq so'zi", 2005 yil 8 dekabr'. № 241.
24. Karimov I.A. O'zbekiston demokratik taraqqiyotining yangi bosqichida. T.: O'zbekiston, 2005. - 32 b.
26. Karimov I.A. Inson, uning huquq va erkinliklari - oliy qadriyat. T. 14. - Toshkent: O'zbekiston, 2006. -280 b.
27. Karimov I.A. Jamiyatimizni erkinlashtirish, isloqotlarni chuqurlashtirish, ma'naviyatimizni yuksaltirish va xalqimizning qayot darajasini oshirish - barcha ishlarimizning mezoni va maqsadidir. T.15. - Toshkent: O'zbekiston, 2007. -320 b.
28. Karimov I.A. Mamlakatni modernizatsiya qilish va iqtisodiyotimizni barqaror rivojlantirish yo'lida. T.16. - Toshkent: O'zbekiston, 2008. -368 b.
29. Karimov I.A. O'zbekistonning 16 yillik mustaqil taraqqiyot yo'li. - Toshkent: O'zbekiston, 2007. -48 b.
30. Karimov I.A. Asosiy maqsadimiz - yurtimizda erkin va obod, farovon qayot barpo etish yo'lini qat'iyat bilan davom ettirishdir. - Toshkent: O'zbekiston, 2007. -48 b.
31. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat - engilmas kuch. - Toshkent: "Ma'naviyat", 2008. -174 b.
32. Karimov I.A. Jaqon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi, O'zbekiston sharoitida uni bartaraf etishning yo'llari va choralari -T.: O'zbekiston, 2009. - 56 b.
33. Karimov I.A. Eng asosiy mezon-qayot qaqiqatini aks ettirish. -T.: O'zbekiston, 2009. -24 b.
34. Karimov I.A. "Mamlakatimizni modernizatsiya qilish va kuchli fuqarolik jamiyati barpo etish ustuvor maqsadimizdir"G' Prezident I.Karimovning O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi qonunchilik palatasi va Senatining qo'shma majlisidagi ma'ruzasi G`G` T.: "O'zbekiston". 2010 B-14.
35. Karimov I. A. "Mamlakatimizda demokratik isloqotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish kontseptsiyasi" mavzuida 2010 yil 12 noyabr' kuni O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi qonunchilik palatasi va Senatining qo'shma majlis ma'ruza.
36. Каримов И. А Инсон манфаати, ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, ҳаётимизнинг янада эркин ва обод бўлишига эришиш – бизнинг

бош мақсадимиздир. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 20 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза

2. Konstitutsiya qonun va me`yoriy qujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti I.A. Karimovning "O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini o'rganishni tashkil etish to'qrisida"gi 2001 yil 4 yanvardagi F-1322-sonli farmoyishi. "Xalq suzi", 2001 yil 5 yanvar.
3. O'zbekiston Respublikasining davlat mustakdiligini asoslari to'qrisidagi 1991 yil 31 avgustdagi konstitutsiyaviy qonuni. O'zbekiston Respublikasi qonunchilik asoslari: Xrestomatiya.-T.: Adolat, 2000.
4. Mustaqillik deklaratsiyasi. O'zbekiston Respublikasi qonunchilik asoslari: Xrestomatiya.-T.: Adolat, 2000.
5. Inson huquqlari umumjaqon deklaratsiyasi.
6. O'zbekiston Respublikasining "Fuqarolik va siyosiy huquqlar to'qrisida"gi konuni. 1992 yil 2 iyul. O'zbekistonning yangi qonunlari, 6-son.-T.: Adolat, 1993.
7. "O'zbekiston Respublikasi Davlat bayrog'i to'qrisida" gi qonun. 1991 yil 18 noyabr. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi asoslari: Xrestomatiya.-T.: Adolat, 2000.
8. "O'zbekiston Respublikasi gerbi to'qrisida"gi qonun. 1992 yil 2 iyul. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi asoslari: Xrestomatiya.-T.: Adolat. 2000.
9. "O'zbekiston Respublikasi Davlat madxiyasi to'qrisida" gi qonun. 1992 yil 10 dekabr. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi asoslari: Xrestomatiya.-T.: Adolat, 2000.
10. "O'zbekiston Respublikasi Davlat tili qaqida"gi qonuni, 1995 yil 21 dekabr. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi asoslari: Xrestomatiya.-T.: Adolat, 2000.
11. "O'zbekiston Respublikasining referendumini to'qrisida" gi qonuni. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi asoslari: Xrestomatiya.-T.: Adolat, 2010.
12. O'zbekiston Respublikasining "Fuqarolar saylov huquqlarining kafolatlari to'qrisida"gi qonuni. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi asoslari: Xrestomatiya.-T.: Adolat, 2000.
13. O'zbekiston Respublikasining "Tashqi siyosiy faoliyatining asosiy printsiplari to'qrisida"gi qonuni. 1994, 1996
14. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. -T.: O'zbekiston, 2012. - 40 b.
15. Konstitutsiya Respublika Uzbekistan. -T.: Uzbekistan, 2012. - 40 b

3. Darsliq o'quv-qo'llanmalari qamda qo'shimcha adabiyotlar

1. Abdumajidov r. O'zbekiston Respublikasining davlat tili xaqidagi qonuniga sharqlar.-T. Adolat 1999

2. A`zamxujaev A.A. Provovo`e osnovo` gosudarstvennoy nezavisimosti Ryospubliki Uzbekistan.-T. Uzbekistan, 1993
3. Azizxujaev A.A. Davlatchilik va ma`naviyat. T., SHarq 1997.
4. Boboev q. B., Normatov q. Milliy davlatchilik xaqida. T.O`zbekiston, 1999.
5. Jalilov SH.I. Davlat qokimiyati maxalliy organlari isloqoti. Tajriba va muammolar.-T O`zbekiston. 1994.
6. Kuchli davlatdan kuchli jamiyat sari. Toshkent-O`zbekiston-2001 yil
7. O`zini o`zi boshqarish huquqiy kafolati. Toshkent-O`zbekiston-1999 yil.
8. U.Tojixonov, X.Odilqoriev, A.Saidov, O`zbekiston Respublikasining Konstitutsiyaviy huquqi. 2001 yil.
9. qayumov R.q. O`zbekiston Respublikasining Konstitutsiyaviy qukuqi. T.Adolat 1998
10. Inson huquqlari (mualliflar jamoasi) T.Adolat 1997
11. Inson huquqlari to`qrisida bill'. T. Adolat 1992.
12. Islomov Z.M. Mexanizm osuhestvleniya gosudarstvennoy vlasti. T., Adolat 1997.
13. Maqalliy o`zini o`zi boshqarish organi. T.Fan 1994
14. Mingboev U.q. Sud shunday qokimiyatki... T.1999
15. Muxammedov X.M O`zbekiston davlatchiligining adkuidiy asoslari.- T.Adolat 1999
16. Odilqoriev X-T. Novaya Konstitutsiya-velikiy simvol suvereniteta Uzbekistana.- T. Adolat 1993
17. Odilqoriev X-T. O`zbekistonning yangi Konstitutsiyasi va qokimiyatlar bo`linish printsiipi. T. 1993
18. Odilqoriev X.T- O`zbekiston Respublikasida qonun chiqarish jarayoni. T. Adolat 1995.
19. Raxmonkulov q.R. Fuqarolik huquqlar, erkinliklar, burchlar. T. O`zbekiston 1991.
20. Saidov A.D. Mustaqillik qomusi. T O`zbekiston, 1993.
21. Saidov A.D. Kiyosiy konstitutsiyashunoslik. T.: 1995
22. Saidov A.X. Saylov xukuki.-T.: 1994
23. Saidov A.X,. Jaxon konstitutsiyaviy amaliyoti va O`zbekiston Respublikasining asosiy k;onuni.-T.: 1992
24. Saidov A.X.. Juzjoniyy A. SHarq va inson xukuklari.-T.: Ijtimoiy fikr, 1998
25. Saidov A.X,. Sultonov S.A. O`zbekiston Konstitutsiyasi va inson xukuklari.-T.: 1999
26. Tadjixanov U., Saidov, A.X. qukuqiy madaniyat nazariyasi. Darslik 2-jildli-T.: O`zbekiston Respublikasi IIV akademiyasi, 1998
27. Tansiqbaev G.M, Muxammedjanov O.Z. Konstitutsiya va biz.-T., Adolat, 1998
28. Xalilov Ў.X. Stanovlenie i razvitie vo`sshego zakonodatel'nogo organa gosudarstvennoy vlasti Respubliki Uzbekistan. Toshkent 2000.
29. A.Tulaganov Davlat qokimiyatining vakillik va o`zini-o`zi boshqarish organlari faoliyatini tashkil etish. Darslik Toshkent 2002 yil
30. Fayziev M. O`zbekiston Konstitutsiyasining mox,iyati (o`quv qo`llanma). T.: Adolat 1998

31. Xalilov Ə.X. O'zbekiston Respublikasi Parlamenti: birinchi chaqiriq Oliy Majlisining faoliyati.-T.: O'zbekiston, 1999.
32. Xalilov Ə.X. Saylov to'qrisidagi O'zbekiston qonunlarining karor topishi va rivojlanishi.-T.: O'zbekiston, 1999.
33. Xalqaro gumanitar huquqi insonparvarlik va xayriqoqlik muammolari institutlari.-T.: Adolat 2000
34. Xalq ishonchi oliy mas'uliyat.-T.: O'zbekiston, 2000
35. Xusanov O.T., Azizov X.T. Davlat va huquq asoslari. (Izoxli lugat).T.: Uqituvchi, 1996
36. Xusanov O.T. O'zbekiston Respublikasining davlat qokimiyati to'qrisidagi qonuniga sharqlar. T.: Adolat 1995
37. Xusanov O.T. O'zbekiston Respublikasida Davlat organlari T.: SHarq, 1996
38. Xusanov O.T. Mustaqillik va maqalliy qokimiyat. T.: SHarq 1997
39. O'zbekiston Respublikasi qonunchilik asoslari: Xrestomatiya. T.: Adolat 2000
40. O'zbekiston Respublikasi-Mustaqil davlat (mualliflar jamoasi)-T.: Adolat 1993
41. O'zbekistonning yangi tarixi. 3-kitob, T.: Adolat 2000
42. O'zbekistonning Milliy istiqlol mafkurasi-T.: O'zbekiston, 1993
44. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga sharqlar. -T.: "O'zbekiston", 2008.- 496 b.
45. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyaviy huquqi. Mualliflar jamoasi. Darslik.T.: T.D.Yu.I.- 2005 545 b